

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PIGTRAAD

NR. 1 JANUAR 1955

10. ÅRGANG

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HS. KGL. HØJHED PRINS AXEL

Hele Familien
velklædt på konto
— Bolette —
Antoniestræde 5 Rønne

International Transport
H. P. Therkelsen
Krusaa Tlf. 9454

Sparekassen
for Haderslev By og Omegn

Henry Christiansen
Tømmerhandel
Haderslev Tlf. 22541

Vejen Andelsmejeri
og Flødefabrik

Tagfabriken Phønix A/S
Tagpap - Vejmaterialer
Vejen

Tistrup Bio
Tlf. 51 Tistrup St.

Nordholts
Margarinefabrik
Varde

Varde Brødfabrik
Varde

De danske Mejeriers
Fællesindkøb
A. m. b. a. Varde

Aktieselskabet
Varde Bank

Varde Trælasthandel
Varde

Folkevognen V W
Tarm Tlf. 123 Fa. A. Andersen

A. Attermann & Co.
Tarm Tlf. 56 — 136

A/S Hans Sindbergs
Tømmerhandel Tlf. Ølgod 42

Bio
Varde Tlf. 60

Vaskeriet »Frem«
Varde

Fondens kontor: St. Kannikestræde 10, Kbh. K. (kontortid 9—16).
Telf.: Om dagen Minerva 1336 om aftenen Ordrup 5075 — Postkonto 780.
Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men iøvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bopliedende i Danmark og har øvet aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlem.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var forblevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2 nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende øjemed.

BESTYRELSE

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, sagfører, Kaj V. Dahl, Vitus Berings Plads 1, Horsens.
Næstformand: Militærattache, Fl. B. Larsen, Stockholm.
Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, Kbh.
Leder af fondens kontor: Arkitekt H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charlottenlund, Ordrup 5075.

Sekretær: Tobakshandler Sv. Darling, Hillerød.

Den øvrige bestyrelse:

Damtoft, Aage E., præst, Vesterbro 76, Ålborg. Fosmark, Johs., overlærer, Redaktør af Pigtråd, Slagelsegade 9, 2., Kbh. Ø., Øbro 8537. Holt, Paul, seminarieførstander, cand. mag., Århus. Jespersen, Otto, landsretssagfører, Søndergade 72, Århus. Johansen, P. A., arkitekt, Bernstoffslunds Allé 80, Charlottenlund. Kjeldsen, K., oberstløjtnant, Odense. Kæraa, Leo, tandteknikermester, Banegårdspladsen, Århus. Leth, O., bibliotekar, Johnstrupsvej 8, Sorø. Loft, Johs., gas- og vandmester, de Mezasvej 18, Århus. Mahler, P. E., førstelærer, Nr. Søby Skole, Nr. Søby, Fyn. Møller, Poul, fabrikant, Skive. Næsted, Børge, læge, Sadolinsgade 9 st. th., Odense. Olesen, Otto W., boghandler, Randers. Olesen, O., kontorchef, Grønnegade 18 A, Herning. Rambusch, H., landsretssagfører, Kongensgade 49, Esbjerg. Riis, Poul, pastor, Rosenvængets Sideallé 5, København Ø. Tria 3101. Schmidt, Otto, prokurist, Kolding. Thestrup, K. (M. F.), dommer, Herning. Thorsøe, Holger, købmand, Sønderborg.

BLADET PIGTRÅD

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 12 numre årligt. Abonnement 15 kr. pr. år (Girokonto 780 kan benyttes ved bestilling af abonnement).

SEKRETARIAT

Ekspedition, abonnements- og annonceafdeling, St. Kannikestræde 10, Kbh. K. (kontortid 9—6) Minerva 1336.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør: Overlærer Johs. Fosmark, Slagelsegade 9, 2. sal, København Ø. Telefon: Øbro 8537 (træffes bedst 17,30—18,30).

FORRETNINGSFØRER

Arkitekt H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charlottenlund. Telefon: Ordrup 5075.

TRYKKERI

Hak Jørgensens Bogtrykkeri, Ejby pr. Glostrup.
Afleveret til postvæsenet den 15. januar.

Forsiden: Juleaften 1954 i Ryvangen.

VED ÅRSSKIFTET

Af formanden for Kammeraternes Hjælpefond, konsul Kaj V. Dahl

Kaj V. Dahl

righed, ordrud og fejghed synes udslettet og glemt sammen med deres værgeløse ofre, og magtterne har nu travlt med påny at give disse tyskere våben i hænderne, skønt de så oplagt, ikke mindst i Sydslesvig, viser, at det er den samme ånd som før, der råder bag alle demokratiske tale-måder.

Ingen dansker kan med glæde se et oprustet Tyskland, men det ville være selvmord for Europa, om der skulle ligge et ubevogtet og ubevæbnet tomrum af Vesttysklands størrelse, når Østtyskland allerede står parat. Men det skal siges: Vi stoler ikke på tyskerne, og vi tror ikke på deres løfter.

Det gavner dog intet blot at se på det, der kan forknytte eller forbitre sindet.

Vore faldne gav deres liv for et frit folk med ret til fredens syssel blandt folkene. Lad os da samle kræfterne hver på sin plads for at virkeliggøre dette. Kun ad den vej bliver der en fremtid for vort land og folk blandt alle de andre folkeslag, og kun ad den vej bliver der lys i det mørke, som har lagt sig over vore landsmænd mod syd, og som tunge minder kan sprede i relation til nutidens begivenheder.

Hvor der er vilje, går der vej, og hvor troen lever, er der håb. Måtte det præge disse jubilæums-måneders tanker og vor indsats i det kommende 10-år.

Hermed ønsker jeg alle kammeraterne nær og fjern et godt og lykkeligt nytår i hjem og gerning, som jeg ønsker det for vort folk og fædreland.

KAJ V. DAHL.

Invalid dreng redder en druknende

Belønnet med 100 kr. i julegave

Dagbladet Information bragte den 22/12 følgende meddelelse:

I sommer, da familien Roland Andersson fra København var på ferie i Kammeraternes Hjælpefonds sommerhus på Kegnæs, der er forbedt modstandskampens ofre, reddede Anderssons lille søn, der er invalid, en legekammerat fra drukneden.

Kammeraternes Hjælpefond har nu i anledning af julen foræret drengen 100 kr., så han kan få sit højeste ønske opfyldt, at få en cykel. Samtidig har man inviteret ham med til den fest i radiohuset, der skal holdes i marts i forbindelse med K. H.s store stævne for tidligere kz-fanger i anledning af 10 året for befrielsen.

INDHOLD:

	Side
Ved årsskiftet	3
Pigtråd i sin 10. årgang	5
Fra frihedskamp til hjemmeværn	7
Indbydelse til 10-års stævnet i marts i København	12-13
Frihedsmønt skal ikke skjules	15
Registre og kartoteker	17
Kamp mellem bevæbnede og ubevæbnede	19

Trykt i 17.150 eksemplarer. 24 sider.

Chr. F. Hey

Vestergade 5

ODENSE

G. Hjorth & Co.

Odense

Fabriken
»Cardia« A/S

Odense

Fyens Landmandsbank - Aktieselskab

Odense

Skandinavisk Kaffe & Kakao A/S
Afdeling for Fyn

Odense

C. M. Eriksen & Søn

Telefon 5797

Bjergegade 3-5

Odense

Scandia-Paper

Telej. 14800

Østergade 57

Odense

Conditoret
»Østergaarden

Kochsgade 35

Odense

Maskinfabriken Phønix A/S

Odense

Kaj Johansen
Slagtermester

Kochsgade 82

Odense

Klingenberg's Smørforretning

Odense

A/S Albani Bryggerierne

PIGTRÅD i sin 10. årgang

Hilsener til mærkedagen

Med indgangen til det nye år, sker der det for vort blad så begivenhedsrige, at det går ind i sin 10. årgang.

Vi noterer dette med den glæde, der ligger i at have ført et påbegyndt arbejde til en milepæl, og de fleste vil synes, at bladet har opnået en alder, der langt overstiger de forventninger, man ved starten måtte nære til bladet med hensyn til dets levedygtighed.

Det var egentlig et spændende arbejde at begynde på, for at lave sådan noget som et blad for tidligere fanger fra de fem besættelsesår, var noget, der ikke var prøvet før. Hvordan skulle det se ud? Hvad skulle der stå i det? Hvem skulle det komme til? Og hvor længe skulle redaktionen indstille sig på, at bladet kunne leve?

For det er jo givet, at et blad får eet præg, hvis man skal regne med, at hvert nummer skal laves, som om det var det sidste, og et andet, hvis man skal indstille sig på en levetid på f. eks. 10 eller 20 år.

Det har været et dejligt arbejde at redigere bladet Pigtråd. En ret stor kreds af kammerater fra besættelsestiden har fulgt stoffet med levende interesse, og for nogle har det været en opmuntring at mærke, at ikke alt om kampen og kampens mål fra de onde år var glemt.

Men forøvrigt! Hvorfor selv tale? Hvorfor ikke lade nogle af kammeraterne selv fortælle, hvad de tænker og føler ved denne milepæl i bladets historie.

HILSENER

Politifuldmægtig, cand. jur. Hans Andersen:

Da »Pigtråd« udkom for første gang, var vi vist mange, som ikke følte dette som noget særligt epokegørende — et samlingsmærke — javel — dem var der adskillige af i forvejen. Det vrimlede faktisk med samlingsmærker.

Men hurtigt blev situationen en

anden. Forhåbninger brast. Det sammenføjede adskiltes.

Een verden blev to. Og i denne delte verden gik mangt et samlingsmærke under. Men »Pigtråd« bestod. Og efterhånden som de andre samlingsmærker er forsvundet eller deres betydning mindsket, er bladets betydning vokset. Måske kommer det dertil, at »Pigtråd« engang bliver det eneste, der binder dem sammen, som dog engang var fælles om det meste.

Hilsen og hyldest til »Pigtråd«, der i denne tid har bevist, at der stadig er noget at samles om, og lykke til at vise det også i fremtiden!

HANS ANDERSEN.

Formanden for Dachau-klubben skriver:

Må jeg med disse linier fremsende mine lykønskninger for Pigtråds 10 års bestående og samtidig tillader jeg mig at udtrykke min glæde over de mange gode artikler og referater, som i de forløbne år har stået i bladet. Jeg ønsker stadig og håber, at det må udkomme til glæde for læsere og annoncører.

Med kammeratlig hilsen
og et godt nytår
HOLGER JENSEN
Dachau 141626

Arkitekt P. A. Johansen, Charlottentlund:

I anledning af at Pigtråd i 1955 fylder 10 år vil jeg gerne have lov til at sende en hilsen og samtidig en tak til redaktøren for den indsats, der er ydet i den forløbne tid.

Det skal ikke nægtes, at jeg var blandt dem, der så med skepsis på, at bladet blev startet, selv om jeg med glæde så hen til det, som et forsøg på at holde forbindelsen mellem kammeraterne, såvel syge som raske, ved lige. Man har jo så ofte set den slags blade startet, og tit med et kummerligt resultat.

Når man i dag skal gøre resultatet op, er det efter min mening lidt beskæmmende, at der er så

få af de gamle kammerater, der er at tælle blandt Pigtråds abonnenter. Det skal dog ikke bebrejdes dem, de fleste af dem har jo i forvejen bragt store ofre ved deres indsats under besættelsen.

Alligevel har Pigtråd mange abonnenter, og jeg tager det som et bevis på, at bladet har opfyldt sin mission og har et indhold, der ofte giver stof til eftertanke. Det er ikke redigeret ved flittig brug af saks og udklip, andre steder fra.

Såvel Kammeraternes Hjælpesfond som Pigtråd har en begrænset levetid, men det er mit fødselsdagsønske for bladet, at det til det sidste må holde standarden og være lige så alsidigt, som det er i dag og at antallet af abonnenter, som hidtil stadig må være stigende.

Til lykke med de 10

P. A. JOHANSEN.

Bibliotekar O. I. Leth, Sorø:

Vi fhv. Häftlinge er allerede begyndt på en række 10-års minde-dage, som vil fortsætte et stykke ind i 1955, og her kommer da også 10 års jubilæet for K. H. og »Pigtråd«.

På min egn er jeg efterhånden ene som tysklandsfange. Der er 10—15 km til de nærmeste, og kun en af dem ser og taler jeg med af og til. »Pigtråd« har derfor været en kær og ventet budbringer fra gode kammerater i den onde nazitid. Det har holdt fællesfølelsen vedlige, styrket kammeratskabet, og ikke mindst har det holdt de tyske djævelske grusomheder og forbrydelser mod folke- og menneskeretten fra at gå i glemme.

Vi, der har oplevelserne heraf på første hånd, ryg eller hvor de nu traf, forsøger på kristelig vis at tilgive, men jeg tænker ikke vi kan glemme.

Tyskerne selv har glemt eller »aldrig vidst noget«. Mange danske er i samme situation. Her har »Pigtråd« gennem snart 10 år haft en mission som tornen i kødet, og det glæder mig, at de senere år har givet et stadig stigende oplag. Et stigende tal af vore landsmænd bliver herved erindret om, at ty-skere stadig skal behandles kor-

Revisor Vald. Jørgensen
Revisor Tage Jørgensen
Nørregade 63 Tlf. 3141
Odense

Hans P. Krogh
Nørregade 17 Telf. 3664
Odense

Fyldepenne-Olsen A/S
Odense

Poul H. Jansen
Frugt en gros
Uglebjerg 17 Odense

C. Antonsen
Sølv- & Guldsmed
Vestergade 36 Odense

Sven Lassen
Reklamebureau
Vestergade 32 Odense

R. A. Christophersen
Guldsmed & Juveler
Vestergade 28 Odense

Civilingeniør Axel Nielsen
Raadgivende Ingeniør F. R. I.
Helgavej 4 Odense
Telf. 7675

Hempel
BØGER · PAPIR
VESTERGADE 27 · TELF. 4
ODENSE

Chr. Hennings & Co.
Odense

Fabriken IMPO
v/ J. M. Pedersen
Vagtelvej 3 Odense

Alf Nielsen
Statsaut. revisor Odense

A/S Arbejdernes Kulforretning
ODENSE

FREDERIK MADSEN

Statsautoriseret Revisor
ODENSE

Revisionsanstalten for Fyn
Fisketorvet Odense

Fyens Luftringefabrik

TH. NISSEN — ODENSE

Skjodt & Boisen

Odense

Forlaget »ARNKRONE«

Odense

ODENSE SEGLMÆRKEFABRIK

Vestergade 76 — Odense

Revisionsfirma **AXEL GRAM, H. D.**
Haandværkerådets regnskabskonsulent
Medlem af Dansk Revisionsforening
Odense
Tlf. 3315

ODENSE VIN KOMPAGNI

Kongelig Hofleverandør

Grundlagt 1895
HUSET MED DE GODE MÆRKER

rekt og høfligt, men ikke endnu som venner, endsige som beskyttere.

Tillige er »Pigtråd« blevet den store indtægtskilde for K. H. Jeg må derfor ønske for bladets redaktør og medarbejdere, at de må være i stand til at fortsætte med at gøre det godt og interessant, lige så længe der er kammerater, der som følge af ophold i Hitlers lejre og fængsler har hjælp behov.

Så længe må bladet i hvert fald leve.

Godt nytår og tak.

O. I. LETH.

Landsretssagfører H. Rambusch, Esbjerg:

Fra første færd troede vel næppe mange, at »Pigtråd« ville få nogen betydning ud over at være medlems- og meddelelsesblad for os politiske fanger, men glædeligvis er det lykkedes for bladets ledelse at skabe et organ med indhold af interesse også udenfor vor egen snævre kreds, og ved beundringsværdigt initiativ fra flere sider er det opnået, at bladet nu kommer ud i stadig videre kredse og derved er med til ikke blot at skaffe betydelige midler til veje til hjælp til løsningen af K. H's humanitære opgaver men også til at gøre folk udenfor vore egne rækker bekendt med vore særlige problemer og med forhold, mange ellers ikke ville blive orienteret om.

Der er utvivlsomt brug for K. H. i lang tid fremover og det må håbes, at »Pigtråd« ved sin form og sit indhold må have held til at løse sine opgaver, så længe disse trænger sig på. — Lykke til!

H. RAMBUSCH.

Prokurist Otto Schmidt, Kolding:
I anledning af Pigtråds ti års fødselsdag, vil jeg gerne sende det mine bedste lykønskninger.

Bladet har gennem årene udviklet sig over al forventning. Den gang det begyndte at udkomme, troede jeg, det ville gå samme vej, som så mange andre modstandsblade, men »Pigtråd« havde en mission og viste sig at være levedygtig, hvilket vel først og fremmest

må skyldes det udmærkede stof, det altid bringer. Selv i dagbladene ser man af og til uddrag af artikler fra »Pigtråd«.

Personlig har det givet mig lejlighed til at sætte mig ind i, hvorledes andre kammerater, som var mindre heldige end jeg, tilbragte nogle af de forbandede år.

Jeg ønsker fortsat Pigtråd held og fremgang. Jeg vil meget nødigt undvære det.

OTTO SCHMIDT.

Dommer Knud Thestrup, M. F., Herning:

Da »Pigtråd« begyndte at udkomme, tænkte jeg mig ikke, at det skulle få en længere levetid. Jeg regnede med, at det alene havde interesse for gamle fanger fra besættelsestiden, og at det også for disses vedkommende ville være en begrænset tid, det kunne vedligeholde interessen. Det er jo gået helt

anderledes. »Pigtråd« har været i stand til at finde sådant stof, at det ikke alene vedblivende har kunnet interessere »de gamle fanger«, men også kunnet vække interesse langt udenfor disses kreds.

Det, der mest interesserer mig i »Pigtråd«, har været det historiske stof: Koncentrationslejrenes historie, beretninger om de forskellige begivenheder under besættelsen og lignende. Men også diskussionerne i »Pigtråd« om spørgsmål, der har en særlig interesse for gamle modstandsfolk eller som gamle modstandsfolk kan ventes at have et særligt syn på: Tysklands genoprustning, løsladelserne o. lign. har været værdifulde.

Jeg vil håbe, at »Pigtråd« vil fortsætte fremefter, og fortsætte i den bane, »Pigtråd« er inde på, og så er jeg ikke i tvivl om, at det med interesse vil blive læst af mange.

KNUD THESTRUP.

FRA FRIHEDSKAMP TIL HJEMMEVÆRN

Af fhv. minister Frode Jakobsen

Kan der drages en naturlig linje fra frihedskamp til hjemmeforsvar? Er det at vente, at det er modstandsbevægelsens gamle folk, der i dag udgør kernetropperne i vort hjemmeforsvar?

Et faktum er, at modstandskampens folk står delte overfor dette spørgsmål, at hjemmeforsvaret på en gang har sine varmeste tilhængere og sine mest forbitrede modstandere indenfor den gamle modstandsbevægelses rækker. For nogle, for hvem alt militært før 1940 var noget fremmed, blev besættelsen det stød, der gør, at de i dag står i hjemmeforsvaret. Deres begrundelse er, at alt må gøres, for at en gentagelse ikke må ske. En anden gruppe påstår, at en gentagelse har fundet sted, at en amerikansk besættelse har efterfulgt den tyske, og at hjemmeforsvaret i denne forbindelse er at sammenligne med Hipo.

Endelig er det en kendsgerning, at

der findes endnu en tredje gruppe af gamle frihedskæmpere: dem, hvis erfaringer fra besættelsestidens dobbeltvendte kamp — mod tyskere og mod en officiel politik, man anså for forkert — har gjort så »illegale«, at de står med skepsis overfor alt det »officielle«. Også det officielle Danmarks forsvarsbestræbelser i dag. De vil ikke have noget med hjemmeforsvaret at gøre, fordi de ikke vil »opføres på lister« — »men ellers skal de nok være der igen, hvis det endnu engang skulle blive alvor«.

Hvilken af de tre forskellige holdninger er den konsekvente for en gammel frihedskæmper i dag?

*

Hvad er et hjemmeforsvar? Hjemmeforsvaret har ikke noget med militarisering eller ikke-militarisering af det danske folk at gøre. Hjemmeforsvaret er simpelthen det tekniske svar på en teknisk udvikling — hvis

Piano og Flygler
Poul Andersen og Co. A/S
Gl. Kongevej 102 Tlf. Ve. 4611
Vendersgade 27 Tlf. By. 4070

Børge Funch
Statsaut. Varemægler
Dampfærgevej 29 Frihavnen
C 4419 - Byen 4733 - Byen 1621

Simmelhag & Holm
Nyhavn 41 København K

Hecksher Sørensen
Grundlagt 1797
Edsv. Statsmæglere
Central 13.830
Bredgade 63 København K

Svend Holsø
Statsautoriseret Skibsmægler
Vester Voldgade 102 Kbh. V.
Palæ 6511 - Palæ 1140

V. Tholander
Havnegade 51 Copenhagen K
Telegrams »Basis«
Skibsmæglerforretning

A. V. Aschengreen
Edsvoren Skibsmægler
Nyhavn 53 København K
Telf. Central 12942 - 13942
Telegram Adr.: Brokerasch

Albert Jensen A/S
Amaliegade 32 København K

Chr. E. Emborg A/S
Siljansgade 7
Asta 1520 København S

A/S H. A. Gruberts Sønner
Frankrigsgade 40 Kbh. S

R. CHR. ANDREASEN & CO.

Sluseholmen
Telf. 11472 (Flere Linier) København S.V.

HERBERT MICHEL

Aktieselskab
Ingeborgvej 21 Charlottenlund

Skandinavisk Kontrol A/S

A. L. DREWSSENS, VEJ 2

København Ø.

Eskildsen & Søn

Edsvorne Varemæglere

Nørre Farimagsgade 61
København K.

H. Abildstrøm

STATSAUT. VAREMÆGLER

København V.

TELF. CENTRAL 13916 - 13917

Udenbys: Provins 132

OTTESEN & MEYER

Kristiansgade 18, K.

BISTED & CO.

Statsaut. Skibsmæglere
HAVNEGADE 53 — KØBENHAVN K.

N. Schiøtt & Hochbrandt

Shipbrokers

Copenhagen, Amaliegade 45

Chr. Jensen

Dr. Tværgade 9 - København

man da overhovedet ønsker at forsvare sit land.

Krigens grundlov er, at et nyt våben afføder sit eget modvåben. Skal man kort slå fast, hvad hjemmeværnet er, kan man sige, at det er et sådant modvåben mod tre nye våben, som først er kommet til fuld udfoldelse under den sidste krig:

1) Luftlandetropper, som flyvevåbenets kolossale udvikling har gjort mulig. 2) De moderne landsætningsbåde, der kan sætte soldater i land på enhver flad kyst uden brug af nogen form for havn. 3) Den systematiske udvikling af en 5. kolonne som våbenart, sådan som den sidste krig har vist det.

Disse tre nye våben har bevirket en fuldstændig revolution i den militære problemstilling. I gamle dage kunne man så at sige **regne ud**, hvor et angreb kunne blive sat ind. Da var det vor landgrænse og visse store havne, der var grund til at bevogte. Derfor kunne man nøjes med soldater samlet i kaserner omkring disse punkter.

I dag er det nødvendigt ligesom at spænde et net ud over hele landet af folk, der i hvert fald er i stand til at tage det allerførste stød. For der findes i dag ikke en mark i Danmark, hvor man kan sige, at her kan der ikke en skønne dag komme dalede fjendtlige soldater ned fra luften. Der er i dag ikke en kilometer kyststrækning, hvor man kan sige, at her kan der ikke en skønne dag komme vadende soldater i land. Og så kommer det, der er det bitreste af det hele: Vi må også sige, at der i dag ikke findes en stationsby i Danmark, hvor man med tryghed kan sige, at her har vi 100 procents garanti mod en 5. kolonnes sabotage.

Der er nogle, der siger, at dette kan være rigtigt nok; men til den bevogtningsopgave bør der kun anvendes rigtige indkaldte soldater. Det mærkværdige er bare, at det altid er de samme folk, der råber højest op om, at vore militære udgifter ikke er til at bære. Men et sådant net af indkaldte soldater ville betyde militære udgifter, som de partier, der går ind for hjemmeværnet, ikke tør drømme om. Det ville be-

tyde indkaldte soldater i enhver landsby i Danmark. Det ville betyde en ødelæggende lammelse af vort produktionsliv.

Nej, der findes kun een løsning på det problem; og den løsning hedder et hjemmeværn. Et hjemmeværn af folk, der til daglig passer deres dont, men som er rede til at give møde i det øjeblik, der bliver kaldt.

Et hjemmeværn er en nødvendig bestanddel af ethvert moderne forsvar. Men man skal naturligvis ikke nære overdrevne forestillinger om, hvad et hjemmeværn kan udrette. Et hjemmeværn kaster man ikke i samlede formationer mod en fjendtlig hær. Et hjemmeværns opgave er:

For det første: At være tilstede overalt og derfor i stand til at rapportere øjeblikkeligt til stærkere re-

gulære styrker, hvis noget foruroligende skulle ske. Og netop tidsfaktoren — spørgsmålet, hvem der kommer først — er så afgørende i den moderne krig.

For det andet er hjemmeværnet i stand til at opholde en betydeligt stærkere modstander, indtil styrker af den regulære hær kan nå frem.

For det tredje kan et hjemmeværn, hvor der er tale om mindre styrker, landsat fra luften eller fra havet, virkelig uskadeliggøre dem; og på den måde i hvert fald forhindre den skandale, det ville være, om en klat faldskærmsmænd, nedkastet på strategisk vigtige punkter, skulle kunne lamme vort land.

Og endelig, for det fjerde, er det hjemmeværnets opgave, i det øjeblik der er grund til at befrygte en 5.

Kamppatruljerne er hjemmeværnets elitesoldater. Uddannelsen er grundig og krævende.

Walther Jessen & Co. A/S
Danasvej 26-30 København V

Almue Egetræs Møbler
Kurt Salm
H. C. Ørstedsvvej 70 Tlf. Nora 5852

Jan de Jongh A/S
Stilmøbler en gros
St. Kongensgade 55 Kbh. K

Nydalan A/S
Strømper en gros
Dronningens Tværgade 9

Tilskærernes Aktieselskab
Raadhushuspladsen 75 Kbh. V

»Det levende Lys«
Asp Holmblad
Blegdamsvej 104

Rich. Laurentzius
Skindergade 28 København

Georg Petersen
Møbelfabrik
Søborg Hovedgade 21

Aktieselskabet
Københavns Brændsels
Kompagni
Nørregade 15

Viktor Madsen & Sønner
Kvalitetsmøbler
Vesterbrogade 17 Central 5087

Fabriken Helvetia
Raadmandsgade 7
København N Tlf. Ægir 6

Aktieselskabet

De danske Sukkerfabrikker

Internationalt Isolations Kompagni A/S - Ikas
H. C. ØRSTEDSVEJ 28 C. V.

Astra Aktieselskab, Kemisk Fabrik
KIGKURREN 8 KØBENHAVN S.

HOTEL TERMINUS
København

Hjemmenes - Møbellager
Gl. Kongevej 27-29 - overfor Kinopalæet
Telefon Hilda 1191, 5 Ledn. — Se vore 25 Udstillingsvinduer.

Jul. Gjellerups Forlag

Sølvgade 87 - København

HOFMØBELFABRIKANT

C. B. HANSENS ETABL.
Bredgade 32 København

Pfaff Symaskiner A/S
VESTERBROGADE 1 KØBENHAVN

Blyantfabriken **VIKING**

Ernst Genkel & Co. A/S
Frederiksholms Kanal 2 København

I 1949 blev hjemmeværnet lovfæstet og arbejdet fik mere militært præg. Her er en hjemmeværnsgruppe under fremrykning.

kolonnes sabotage, at rykke ud til bevogtning af alle livs- og krigsvigtige funktioner.

En stor krig vil vi aldrig blive i stand til at klare alene. Men kupmagere må vi kunne slå tilbage selv, og det, hvadenten det drejer sig om kupmagere, der kommer dalende ned fra himmelen, kupmagere, der kommer vadende i land fra gummibåde, eller »danske« kupmagere, der ønsker at lamme deres eget land.

*

Meningen med hjemmeværnet er den samme som det, der var formålet for modstandsbevægelsen under besættelsen: at gøre, hvad gøres kan for frihed i Danmark. Men der er også andre — mindre afgørende, men alligevel betydningsfulde — ligheder. Noget rent ydre — kan man synes — er den måde, modstandsbevægelsens og hjemmeværnets soldater er »kasernerede«. Til fælles har de det, at de ikke er klumpede sammen i kaserner, men til daglig passer deres arbejde bag en plov, på et kontor eller i en fabrik.

Kaserneringsforholdene kan synes noget ydre. Men et andet forhold mellem befalingsmænd og menige er resultatet. Den stramme diciplin, der oftest kendetegner en hær, var hverken nødvendig eller mulig i modstandsbevægelsen og er hverken nødvendig eller mulig i hjemmevær-

net. En helt anden mentalitet kommer til at herske — en større selvstændighed, mere privat omtanke, større selvbevidsthed, altsammen ting, der også er af værdi i krig. Det kammeratlige forhold, vi i modstandsbevægelsen havde mellem ledere og menige — udtryk, vi dengang næsten skyede at bruge, selv om det faktiske forhold naturligvis eksisterede — genfinder jeg i dag i hjemmeværnet.

Men det er ikke bare kaserneringsforholdene, der vil være fælles. Selve opgaverne vil i vid udstrækning være de samme. Jeg har for nylig studeret den sidste forholdsordre, jeg som leder af frihedsrådets kommandoudvalg modtog fra England. En række muligheder tælles her op, sammen med hvad den danske modstandsbevægelse i de forskellige tilfælde måtte være forberedt på at kunne yde. Det slår mig, i hvor høj grad de opgaver, der tilkom modstandsbevægelsen i tilfælde af invasion her i landet, ligner dem, der i dag er det danske hjemmeværns opgaver. Det, man ventede af os dengang, kan stort set sammenfattes i det ene: på enhver måde at sinke og vanskeliggøre fjendens bevægelser. Det kunne ske ved jernbanesabotage, det kunne ske ved sprængninger af broer, ved vejspæringer, undertiden så primitivt som ved fældning af vejtræer tværs over vejene, ja, ved så lette ting som fjernelse af vejskilte eller spredning af en bestemt slags søm, som uvægerlig ville få alle motorkøretøjer til at punktere.

Vi kunne i givet tilfælde få til opgave at foretage spredte anfald for at skabe panik i fjendens rækker ef-

(fortsættes side 15)

På week-end kurser opleves hjemmeværnsskammeratskabet under hyggelige friluftsførhold.

Du og din kone indbydes herved

TIL

KAMMERATSKABSSTÆVNET d. 19. og 20. Marts 1955.

Hvis du modtager vor indbydelse, til STÆVNET

skal DU snarest muligt foretage dig følgende:

Klip hele denne side ud, — på næste side ser du en plan over arrangementerne tegn et stort kryds over HVERT af de arrangementer, som du ønsker at deltage i, og skriv på hvert enkelt af de overkrydsede bons, hvor mange personer, der skal deltage i det pågældende arrangement.

På hver bon er angivet hvad arrangementet koster pro persona. Sammentæl selv, hvor stort det samlede beløb bliver og tilsend os bestillingen og pengene samlet og i anbefalet brev.

Adresse: Kammeraternes Hjælpefond, St. Kannikestræde 10, København K.

Hvorefter Kammeraternes Hjælpefond

straks pr. alm. brev anerkender din bestilling, og senest den 5. marts vil du pr. anbefalet brev modtage det antal bons, + de billetter til festen i Statsradiofonien, du har bestilt.

Rejse til og fra stævnet.

Der er truffet aftale med Statsbanerne og D. F. D. S. om »billigrejse« (grupperejse) for samtlige deltagere i stævnet. For at kunne opnå rabatten skal deltagerne rejse samlet både på hen- og tilbagerejsen.

Vi skal nævne et par tilfælde:

Deltagere fra Horsens og nord for denne by befordres med D. F. D. S.-bådene fra Århus og Ålborg, der afgår fra disse byer om aftenen fredag den 18. marts og returnerer fra København om aftenen søndag den 20. marts. Begge rejser er med køje.

Alle andre deltagere fra Jylland og Fyn befordres med lyntogene, der ankommer til København lørdag den 19. marts lidt over kl. 13,00 og returnerer med lyntogene, der afgår fra København mandag den 21. ca. kl. 7,20.

Vi kender naturligvis et stort antal *syge eller skadelidte kammerater*, der vil blive indbudt med kone, men måske *du kender een eller flere syge eller skadelidte*, som vi ikke har i vore kartoteker. Hvis det er tilfældet, så send os et par ord derom, således at vi virkelig kan få alle indbudt.

Hvis en syg eller skadelidt kammerat

læser denne indbydelse, og gerne sammen med sin kone ønsker at deltage som *vore gæster*, så send os et par ord, med opgivelse af hvor du har siddet i kz-lejr, hvorfor du blev taget, og lidt om dine økonomiske forhold.

Og hermed ønsker vi jer alle: *Vel mødt til kammeratskabsstævnet.*

Vi beder jer: Send jeres tilmeldelse snarest muligt!

N. B. Hvis du indbinder »Pigtråd« eller af anden årsag nødig vil klippe en side ud — så får du på forlangende et nyt eks. af bladet tilsendt samtidig med vor bekræftelse.

H. Kornbeck, kontorleder
Kammeraternes Hjælpefond
St. Kannikestræde 10, Kbh. K.

Tilrejsende kammerater, der er indbudt, får alle 11 bons udleveret, mrk. A og P — gratis —.

Kammerater fra København og omegn, der er indbudte, får kun nr. 6 — 7 — 8 — 9 og 10 bons, mrk. A gratis.

Vær endelig præcis eller kom i god tid til alle arrangementer.

<p>P. 1 P.</p> <p>BIL fra dampner el. tog til HOTEL eller NATIONAL SCALA 19. MARTS KL. 7.30 ELLER 13.07</p>	<p>2 P.</p> <p>KAMMERATSKABS FROKOST National Scala 19. MARTS KL. 13.30 Kr. 10,50 incl. øl, kaffe og betjening.</p>	<p>3</p> <p>BIL fra National Scala til STATSRADIOFONIEN 20. MARTS KL. 19.20 Kr. 1,50</p>
<p>P. 4 P.</p> <p>BIL fra Statsradiofonien til Jyllandsbådene 20. MARTS KL. ca. 21.50 Kr. 1,50</p>	<p>5 A.</p> <p>KAMMERATSKABS MIDDAG National Scala 20. MARTS KL. 17.50 Kr. 10,00 incl. øl og betjening.</p>	<p>6</p> <p>ADGANGSKORT til MODTAGELSEN på Københavns rådhus 19. MARTS KL. 15.10</p>
<p>A. 7</p> <p>BUS fra Rådhuset til RYVANGEN T/R 19. MARTS KL. 16.00 Kr. 3,00</p>	<p>8 A.</p> <p>DINER National Scala 19. MARTS KL. 19.30 Kr. 17,00 incl. øl, 1 gl. vin, kaffe og betjening.</p>	<p>9</p> <p>UDFLUGT fra Højbro Plads til HILLERØD og HELSINGØR T/R 20. MARTS KL. 9.00 Kr. 8,00 Vi mødes alle først til mindehøjtidelighed v/ Helligåndskirken kl. 8.30.</p>
<p>A. 10</p> <p>FROKOST i Hillerød HOTEL LEIDERSDORF 20. MARTS C. KL. 12.00 Kr. 12,00 incl. øl, kaffe og betjening.</p>	<p>Når du har modtaget de originale bons, så husk: Opbevar disse bons meget omhyggeligt. De gælder både som be- taling og adgangskort. Skal vi skaffe hotel til dig? Pris ca. 11,00 kr. incl. mor- genmad og betjening? Skal vi skaffe billigt billet til fællesrejse tur/retur Raske kammerater kan deltage i alt, helt eller delt, mod at betale prisen, der står på hver bon. Købte, men ubrugte bons, kan ikke refunderes — og må kun overdrages tidligere fanger. — Alle detagere vil udover disse bons få tilsendt billet til festen i statsradiofonien. — Alle indbudte (de syge) har gratis adgang. I øvrigt billetpriser fra 3 til 6 kr. Underskrift Tydelig adresse Jeg bestiler samtidig stk. billetter à kr. til festen Jeg har siddet i følgende k-z-lejr eller fængsel:</p>	

Taastrup ny Tømmerhandel
Roskildevej Telf. 473

Viggo Vilhelmsen
Sorø

Købmand Ejnar Jensen
Absalonsgade 15 Sorø

Chr. Soelberg & Søn
Tlf. 31 Sorø

Dansk Trækul-Industri
Slaglille pr. Sorø

Holbæk Amts Andels
Svineslagteri
Holbæk

Kjole-Messen
Vestergade 5 Tlf. 162 Holbæk

Holbæk Monumentforretning og
Granithuggeri

Spare og Laanekassen
for
Bogense og Omegn

Banken for Ringe
og Omegn

Aktieselskabet
Langelands Bank

Andelsvaskeriet
Taarup pr. Aarslev
Tlf. Davinde 40 - 250
Andelshaver eller ej
bliv vor kunde

Sigurd Stenhøj I/S
Maskinfabrik
Barrit

Ringsted Jernstøberi & Maskinfabrik

AKTIESELSKAB

Aktieselskabet

Banken for Sorø og Omegn

Sorø Stakitfabrik
Tlf. 352 Sorø

Manufaktur — Trikotage
J. Geertsen
Halskovvej 40 Korsør

Sofus Andersen
Glarmester
Kalundborg

Peter E. Samuelson
Guldsmed
Kordilgade 43 Tlf. 442
Kalundborg

Dampvaskeriet
»København«
Telefon Holbæk 159

Emulsion A/S
Juelsminde

Lind & Jørgensen I/S
Møller Jensensvej 2 A Tlf. 2470
Vejle

A/S Carl Hansen's
Rutebiler
Vejle

A/S VEJLE
MÆLKECOMPAGNI

C. V. Trebbin
Slagtermester
Sorø

Kählers Teglværk
KORSØR

Kjærulf Andersen
J. C. Pedersens Ejf.
Kalundborg Tlf. 88

Kalundborg Folkeblad

Importkompagniet A/S
Kalundborg

Kalundborg Trædrejeri
A. Thomassen
Kalundborg Tlf. 368 Tlf. 368

Fabriken Credin
Juelsminde

Anders Bach A/S
Havnens Nordside
Tlf. 385 - 386
Vejle

C. F. Christiansens
CONDITORI
Tlf. Vejle 425 & 468

Th. Vittrup's
Uldvare- og Tæppefabrik A/S
Vejle

Klakring Savværk

De fleste gaar til **I.C.** I.C I.C I.C I.C
SØRENSEN

Efter modstandsbevægelsen organiseredes Danske hjemmeværnsforeninger. Udstyret var vel blandet, men ånden god.

ter det, der er parolen for al guerillakrig: »Slå til og løb!« Men læn- gere kamp med en større fjendtlig styrke, det var lige så lidt en op- gave for modstandsbevægelsen, som det vil være en opgave for et hjem- meværn.

Endelig var en af de vigtigste opgaver dengang som nu beskyttel- se mod sabotage. Dengang først og fremmest beregnet på at beskytte danske værdier mod en bortdra- gende fjendes sidste raseri, nu be- skyttelse mod en femtekolonnes hjælp til en fjende.

Jeg føler, at jeg i hjemmever- net bevæger mig på kendt grund. Men også de tydelige forskelle mel- lem illegal hær og legalt hjemm- eværn springer i øjnene. Hvor meget lettere vil det ikke være nu end dengang, vi allesammen af sikker- hedshensyn måtte skjule os for hin- anden. Det gælder disciplinen; det gælder opøvelsen i våbenbrug; og det gælder muligheden for hurtigt at træde i funktion. Det giver hjem- meværnet et vældigt plus — og mu- ligheder, som en underjordisk or- ganiseret styrke ikke havde.

Her er der noget, der er vigtigt: hjemmevernets indsats, dets sprængninger af broer o. s. v. — hvis det engang ulykkeligvis skulle blive nødvendigt — vil ikke være noget illegalt, men noget, der sker

i dagens fulde lys som et led i den danske forsvarsmagts kamp. Hjem- meværn er ikke forberedelse til en illegal kamp. Det er en misforståelse, der i høj grad har bidraget til at forvirre begreberne.

Hermed kommer jeg igen til den tredje gruppe: de modstandsfolk, der nok vil være med til at forsve- re vort land igen — naturligvis — men som ikke vil »stå på lister«, fordi det er den illegale kamp, de endnu engang sætter deres lid til.

Det er en prisværdig indstilling. Man kan også rolig regne med mig igen, hvis det engang skulle blive nødvendigt. Og jeg tror også med størstedelen af vort hjemmevern. Men alligevel — hvad er det for en bagvendt måde at stille problemet op på. Den illegale kamp havde til formål at **genere** en besættelsesmagt. I dag er der — med den politik, der føres — en virkelig fair chance for at **forhindre** en besættelse. I det- te forsøg er hjemmevernet et be- tydningsfuldt led. Og må den for- nuftige rækkefølge da ikke være den: 1) At først må alt sættes ind for at **forhindre** en besættelse. 2) at først hvis **det** er mislykkedes, er opgaven den samme som sidst: at **genere** en besættelsesmagt.

*

Der ligger defaitisme — eller va- netænkning — i idag at tænke i

illegale baner. Det er mit svar til den »tredje gruppe«. At have ma- skepi med noget diktatur i verden, det er at afsværgе det, vi under besættelsen var rede til at give vort liv for. Det er mit svar til den anden gruppe. For mig går der en selvfølgelig linje fra frihedsbevæ- gelsens kamp til kampen for at be- vare de goder, vi genvandt den 5. maj 1945. Er man ikke soldat af profession, har man lejlighed til at yde sin indsats i hjemmevernet — som under besættelsen i mod- standsbevægelsens rækker.

FRODE JAKOBSEN.

Frihedsmonumentet i Roskilde skal ikke skjules

Skandalen i København vækker til eftertanke

N. Hammer går i et indlæg i Roskilde Dagblad ind for, at det nye frihedsmonument, der skal rejses i byen ikke skjules i byparken, der halvdelen af året kun er ringe be- søgt, men anbringes centralt inde i byen.

Tanken fra Hammers side er den samme, som vi havde, da vi rejste mindesmærket for den ukendte k-z- fange ved Helligåndskirken på Strø- get.

Men de skal passe på i Roskilde, at det ikke går der som det gik i København, hvor man skjulte et smukt monument bag et tårnhøjt jerngitter.

Hvad nytter det så, at muselman- den kan tale til den pulserende tra- fik, når han ikke kan få lov til det?

Ethvert brev bør forsynes med vore smukke mærkater i farvetryk.

Vi har to at vælge imellem:

1. Bernadotte-mærkatet med hans bil- lede.
2. Kammeraternes Hjælpefonds mær- kat.

Begge mærkater foreligger i ark med 25 stk. à 10 øre og fås ved at indsende beløbet til giro 780, Kammeraternes Hjælpefond, St. Kannikestræde 10, Kø- benhavn K.

De indkomne beløb går til fondens hjælpearbejde.

Parfumeri
S. Rasmussen
Kirkegade 1 Vejle

Horsens Trælasthandel
Aktieselskab

**REKLAME OG
TRYKSAGER**
af enhver art

MIDTJYDSK REKLAME - BUREAU

Bredgade 9 Herning Tlf. 1952

Axel Hansen
Modestrikvarer
Herning

Ultra Reklame
Th. Niensengade 93
Herning

Paul Lehmann
Chartering - Forwarding
Steamshipagent
Herning

Jyden A/S
Aalestrup

Aalestrup Maskinfabrik
Niels Dam
Tlf. 118

C. M. Filtenborgs Eftf.
Aktieselskab
Aalestrup

Aars og Omegns
Andelsslagteri

Svend A. Hinrichsen
Urmager & Guldsmed
Aars Telf. 50

Otto Høyers Boghandel
Aars Telf. 245

Bagermester
K. B. Frimer
Mellemgade 9 Nibe Tlf. 73

HOTEL HIMMELBJERGET

A. Abildskov Nielsen

Telf. Gl. Rye 45

Arthur Andersen
Jernvarefabrik
Tlf. Laasby 69

Motor Compagniet
Aut. General Motor Forh.
Odder Tlf. 540 - 570

Margarinefabriken BLUME
Randers

Marinus Poulsen
Manufakturhandel
Tlf. 35 Farsø Tlf. 35

Farsø og Omegns
Sparekasse

Chr. Jensen
Fodtøj
Nibe

Nibe og Oplands Bank A/S

Spare- og Laanekassen
for
Nibe By og Omegn

A/S A Jørgensen
Trævarefabrik
Nibe Tlf. 52

Urmager og Guldsmed
Peter Schack
Tlf. 41 Nibe

Nibe og Omegns
Brugsforening
Tlf. 4 Nibe

Nibe Jernhandel A/S
Nibe Tlf. 32

Hammel og Omegns
Brugsforening

M. Christensen
Uddeler

Hadsten Mølle

Marinus Christensen
Tlf. 127 Farsø Tlf. 127

Christensen & Heidemann
Farsø

»Kino Teatret«
Farsø

Holger Veggeby
Tlf. 38 Nibe

A/S J. Petersens
Beslagfabrik

Tlf. 29 Nibe

Aalen venter paa »Phønix«
Nibe

Emil Sørensen
Cykler - Symaskiner og
Knallerter
Torvet Nibe Tlf. 103

Løgstør Savværk &
Trælasthandel A/S
Bygningsartikler - Mørtelværk
Tlf. 120 Løgstør Vindblæs 75

Jacob Tofts
Smede- og Maskinværksted
Tlf. 364 Løgstør

REGISTRE og KARTOTEKER

Af landsretssagfører R. Prytz

Strafferegistrene

De mange af modstandsbevægelsens deltagere, som opnåede under de 5 lange år at få en dom ved de danske domstole, fik derved deres navne i strafferegistrene. Efter den 5. maj var der en del, som stærkt ønskede at få deres navne bort derfra; og det lykkedes for eningen af besættelsestidens politiske fanger ved forhandling med justitsministeriet at opnå dette. Først slettedes alle de straffe, som alene angik overtrædelse af besættelsesårenes »særlige« lovgivning; senere lykkedes det også at få slettet straffe for overtrædelse af den øvrige lovgivning (særligt straffeloven), når handlingen faktisk var udført som led i anerkendt modstandsarbejde.

Får man derfor nu en straffeattest, vil den være aldeles blank m. h. t. disse domme. Ifølge justitsministeriets cirkulære nr. 336 af 4. nov. 1946 gælder det også, når attesten bestilles af en offentlig myndighed.

Folkeregistrene

Mytologien fortæller om et uhyre, som var umuligt at komme til livs; thi hver gang man huggede et hoved af, voksede der straks et andet ud. Kampen mod registre og kartoteker minder om kampen mod dette uhyre. Det moderne samfund lider af ulykkelig eller måske snarere sygelig trang til at skrive op, langt ud over hvad historie og statistik har brug for. En dag kom det frem, at folkeregistrene kælede for den frihedsberøvelse, som de danske myndigheder havde iværksat over for modstandsbevægelsen, ikke bare ifølge dommene, men også interneringerne. Thi folkeregistrene skal udarbejde lister over alle, der har stemmeret; og så måtte man selvfølgelig have lov til at notere sig mest muligt; hellere ram-

me ved siden af end slet ikke at ramme. Og da disse registre henhører under indenrigsministeriet, havde justitsministeriets stilling selvfølgelig ikke nogen interesse. Altså gik der — for godt et års tid siden — en skrivelse af til indenrigsministeriet med anmodning om, at folkeregistrene måtte blive gennemgået og de pågældende straffe og interneringer slettet.

Ministeriet behøvede ikke lange principielle overvejelser ang. modstandsbevægelsens ulydighedshandlinger sammenlignet med andre lovovertrædelser; thi den nye grundlov havde ændret reglerne, så at straf fremtidig aldrig udelukker valgret og valgbarhed. (Der er kun en enkelt undtagelse, nemlig vedr. nogle af dem, som blev udrenset efter straffelovstillægget af 1. juni 1945). Ministeriet har i et cirkulære af 21. januar 1954 til alle amtmænd og kommunalbestyrelser gjort opmærksom herpå og opfordret førerne af folkeregistrene til at slette notaterne om straffedomme.

Så skulle den sorg være slukket; men det er nu nok det bedste, at den, der vil være sikker på, at hans straffe m. v. ikke mere står i registret, selv henvender sig til sin kommune og får det undersøgt nøje. Thi hvem kan tro, at man i samtlige folkeregistre landet over har tid og kraft (lyst og interesse?) til at gå registrene efter fra ende til anden for at få slettet den slags, som kun har historisk interesse?

R. R.

Men tilbage findes endnu rigsregistraturen (kaldet R. R.) og de politiske kartoteker. I R. R. samler man oplysninger af alle slags om dem, som først er kommet ind i den. Og det er let at komme der! Det er dog vist nok ikke helt tilstrækkeligt at nyse på særpræget måde; men besvimer man på gaden

og derfor i ambulance køres til sygehuset, er man moden til at komme i R. R. Ganske vist skal ens kort en måned efter pilles ud igen og tilintetgøres. Engang var der en, som påstod at vide besked, der oplyste mig om, at man også kunne få noteret på sit kort i R. R., hvis man f. eks. kom i avisen i anledning af en eller anden civilretlig erstatningssag; men det benægtes bestemt af R. R. Men er man een gang kommet i R. R., bliver ens bedrifter stående på kortet; drejer det sig om notater om besættelsestidens domme, streges de over — som sig hør og bør — og citeres ikke i udskrifter derfra; men de, som har med R. R. at gøre så vel som deres overordnede kan altså alligevel til enhver tid se, hvad der står og har stået på kortene, ganske ligesom man ikke kan hindre, at besættelsesårenes årgange af politi-efterretninger til en sen efterverden har de samme oplysninger. Medens den slags ikke generer mig selv, ved jeg, at der er andre, som frygter, hvad der eventuelt måtte kunne ske under uheldige forhold, evt. påvirkning udefra.

De politiske kartoteker

For nogen tid siden nævntes det i dagspressen, at de politiske kartoteker rummer henimod 200.000 navne! Et dementi er ikke kommet. I så vigtigt et spørgsmål må tavshed tages som bekræftelse! Henimod 5% af hele befolkningen, heri medregnet kvinder, børn og oldinge. At pressen har udtalt en betydelig uro er naturligt. Der bør være et — om muligt stærkere og stærkere — krav fra offentlighedens side til justitsministeriet for at få oplyst, efter hvilke retningslinier man kommer i disse kartoteker, og hvilke oplysninger der samles på. Thi den nuværende uvished vil ganske givet hæmme mangfoldige i at udøve deres grundlovssikrede frihedsrettigheder, nemlig alle dem, som ikke er så åndeligt eller sjæleligt robuste eller uafhængige, at de tør være lige glade med, om

Aktieselskabet
Banken for Løgstør og Omegn

Løgstør Bys og Omegns
Sparekasse
Løgstør

Mikkelsens Hotel
A. Christensen
Løgstør Tlf. 8 og 58

Gunnar N. Refsgaard
Købmand
Torvegade 11 Tlf. 237 Løgstør

Diskontobanken i Løgstør
Filial af Aalborg
Discontobank A/S

Løgstør Læderhandel
v. Peter Iversen Tlf. 55

Løgstør Klædefabrik A/S
Brdr. Mathiasen
Tlf. 57 Løgstør

Chr. Hjortkjær & Co.
Aktieselskab
Løgstør

Lorentz Larsen
Løgstør

Svend Faber
Manufaktur -Konfektion
Løgstør

J. Sigtenborg
Kvissel

Edwin Johansen
Damernes Modehus
Bispensgade 16 Telf. 5983
Aalborg

Harald Rasmussen
Trikotage en gros
Aalborg

K. Fensmark Sørensen
Ure - Brillere - Guld - Sølv
Tlf. 132 Løgstør

H. P. Nielsen
v. Viggo Nielsen
Løgstør Telf. 12

Løgstør Andels Svineslagteri

Løgstør

Ejv. Amtoft Nielsen
Tømrer og Bygningssnedker
Vægtergade 1 Løgstør

Magasin »Junior«
Tlf. 373 Løgstør

N. M. Clemmensen
Urmager & Guldsmed
Tlf. 191 Løgstør Tlf. 191

Boghandler
Carl Fr. Støckel
Tlf. 101 Løgstør

I. G. Aistrup
Tlf. 79 Løgstør

Uldjyden
v. Thøgersen
Kun een kan være den billigste

Rom Andersen
Tlf. 117 Løgstør

Johs. Berthelsen
Farvehandel en gros en detail
Løgstør Tlf. 119

»Trikohl« Renseriet
Richard Spørring
Tlf. Løgstør 283

Slagtermester
Stokholm
Løgstør

K. Nielsen & M. Kjær
Guldsmed - Urmager
Tlf. 125 Løgstør

Julius Christoffersen
Fiskeexport
v. Niels Christoffersen
Tlf. 77 Løgstør

Ejnar Jensen
Musikhandel
Løgstør Tlf. 262

K. E. Christensen
Manufaktur - Trikotage
Trico-Hjørnet
Tlf. 223 Løgstør

HOTEL PHØNIX

AALBORG

Arbejdernes Kul & Koks Import A/S
Aalborg

Norvin & Larsen

Civilingeniører og Entreprenører

Jernbanegade 21, Aalborg

Park Hotel

AALBORG

det offentlige samler oplysninger om dem. Næppe mange tør — som en kendt modstandsmand gjorde det for nogen tid siden! — sende kartotekerne meddelelse om adresseændring; den slags kræver både følelse af uafhængighed og et betydeligt fond af humor! Men m. h. t. de mange tusinder af tjenestemænd, der ikke vil risikere noget (eller i hvert fald ikke ret meget) som kan hæmme udsigten til forfremmelse, kan man ikke vente, at de vil lade være med at skele til, hvad kartotekerne eventuelt vil bringe om dem! Jeg mindes fra 1943 en ældre, elskværdig fængselsbetjent, som flere gange i vore samtaler bemærkede, at han havde nu *sin* mening om sagerne; men det var aldeles umuligt at få ham til at ryste ud med, hvad meningen gik ud på!

Lad os høre noget om, hvorledes man har fundet på at lave en så omfattende samling! Er det efter krav udefra, krav som man i overensstemmelse med traditionel frygt for egne standpunkter og tendens til spytslikkeri har efterkommet? Eller har man selv fundet på det; og er det i så fald i håb om at imødekomme formodede ønsker udefra, før de endnu er udtalt? (Det ville minde om visse begivenheder under besættelsen).

Kommer man f. eks. i kartotekerne, hvis man i sin tid var aktiv modstandsmand? Eller hvis man udtaler sin misbilligelse m. h. t. Danmarks fejge holdning mod landsmændene syd for grænsen? Eller hvis man oplyser, at man

er stærk modstander af Amerikas utroligt naive helt forfærdelige gentagelse — endda i forstærket grad — af dets og Englands fejl efter første verdenskrig m. h. t. at styrke Tyskland? Et af de mål, som de allierede kæmpede for under krigen, og som blev formuleret allerede før Amerika formelt blev deltager, var *frihed for frygt*. Dette mål gentages i F. N.s erklæring af 10 december 1948, i hvis § 19 det udtrykkeligt slås fast, at enhver har ret til menings- og ytringsfrihed uden indblanding. Men det mål synes nu snarere længere borte end under krigen. Der er stærke kræfter, som søger at øge frygten, ikke blot frygten for Tyskland, men også frygten for at have sin egen mening.

Det er på høje tid, at regering og rigsdag bremser administrations misbrug vedr. kartotekerne og fastsætter klare grænser for deres førelse. Man opsætter ikke bekæmpelsen af en kræftskade.

Da kampen stod mellem *ubevæbnede* og stærkt bevæbnede

I overværelse af repræsentanter for det mandlige og kvindelige maritime hjemmeforsvar, gestapofangerne og en del pårørende til de fanger, der under krigen omkom i de tyske koncentrationslejre, holdt Foreningen af Gestapofanger den 19. decbr. en smuk mindehøjtidelighed ved frihedsmonumentet i Randers.

Efter at et børnekor fra Hobrovejens Skole havde sunget »Julen har bragt velsignet bud« holdt pastor Borchsenius mindetalen, hvori han bl. a. udtalte:

— Vi husker fra skolen, at det hed, at Herodes bød, at alverden skulle skrives i mandtal. Det bliver aktuelt, hver gang den mørke tid sænker sig over denne by. Vi har mange gange i denne juletid tænkt på så den ene og så den anden, men man mindes mest tiden for 11 år siden, da kampen stod mellem ubevæbnede og verdens dengang stærkeste krigsmagt. Når vi nu skal skrives i mandtal, tænker vi på dem, som faldt i denne kamp. I dag, en af årets travleste dage, hvor juletravlhedens seksdagesløb er i fuld gang, tænker vi på dem og deres pårørende og takker dem for, hvad de gjorde.

Guds fred med vore døde
i Danmarks rosegård.
Guds fred med dem, som bløde
af dybe hjertesår.
Vor kærlighed til, de store
og de små,
som ville stå og falde
med løven askegrå.

Og pastor Borchsenius sluttede med at udtale et: Guds fred med vore døde og med dem, der mistede dem.

Til slut sang man »Altid frejdig«, hvorefter formanden for gestapofangerne, cykelhandler Christiansen, på foreningens vegne nedlagde en smuk buket blomster med bånd i frihedskampens farver ved monumentet.

BESTILLING PÅ FOREDRAG

Der har indtil 1. januar været holdt foredraget »10 år efter« og vist tonefilmen »Hjemkomsten« i følgende byer:

Flensborg, Kobbervælle, Kappel, Valsbøl, Esbjerg, Sorø, Agerskov, Vejle, Herning, Nørre Søby, Hillerød, Ålborg, Horsens, Skive, Voldby, Ribe, Århus, Nr. Snede, Oxbøl, Ringkøbing, Samsø, Barrit, Tistrup, Varde, Slangerup, Gråsten, Politiskolen i København, Augustenborg — med ialt ca. 6800 deltagere. —

Netto-udbyttet indtil 1/1 1955 incl. gaver og tilsagn kr. 12.725,42

I januar og februar er planlagt foredrag i Vordingborg, Odense, Hvidbjerg, Hee, Haslev (3 foredrag), Vamdrup, Allingåbro, Svendborg Lemvig, Nykøbing Mors, Christiansfeld og Sdr. Jernløse. —

BESTILLING PÅ FOREDRAG OG FILM modtages stadig — men nu haster det. —

Opgiv 2 à 3 datoer — således at jeg har lidt at vælge mellem.

Venlig hilsen
H. Kornbeck

Tage Overgaard

Aalborg

C. M. Tordrup

Snedkermester

Vesteraa 7 Tlf. Aalborg 1573

Angelo Kjær

Grammofonplader - Noder -
Radio - Musikinstrumenter

Bispensgade 16 Telefon 2808
Aalborg

Handels Trykkeriet

A. M. Johansen & Søn

Aalborg

Bech & Søn

Vesteraa 1 Aalborg

A/S Aalborg Læderhandel

Aalborg

Aalborg Møbeludsalg

Danmarksgade 5 Aalborg

Cykler - Symaskiner

Harald Petersen

Nytorv 9 Telf. 5929
Aalborg

Globe

Ved Stranden3 Aalborg

Nørresundby Brøndanstalt

A. Bach & Søn
Nørre Sundby

Hotel »Kong Frederik«

Indeh.: Chr. Hansen

Telf. 6731 Aalborg Telf. 6731

Ove Wrist

Skibsproviantering

Telf. 1347 Aalborg

E. KRAGH NIELSEN

Raadgivende Civilingeniør

Aalborg

A/S Chr. Rich. Svendsen

AALBORG

Limfjords-Værftet A/S

Aalborg

I/S Elitz W. Kruuse

Aalborg

Bomholtz Larsen

SØNDERGADE 48

AALBORG

Elimar Schmidt A/S

AALBORG

CITY-BIO AALBORG

Nordjysk Cold Stores A/S

AALBORG

RITZ-SAFARI

AALBORG

SØREN JENSEN & CO.

Ny Havnegade 55

Aalborg

HOTEL HAFNIA

AALBORG

Mejer Antonsen
Nyhavnsng. 12 Tlf. Aalborg 3355

Kjærs Mølle Udsalg A/S
Aalborg

Konditori Hjørnet
Bispensgade 4
Telf. 4300 Aalborg

V. Sørensen
Kjellerupsgade 8
Tlf. 7657 Aalborg

Restaurant
Favoriten
Vesteraa 1 Telf. 5299

Peter Mulvad A/S
Aalborg

Lünell & Co.
Vaaben - Sport - Fiskeri
Telefon Aalborg 9566

Rud. Olsen & Co.
Danmarksgade 9 Telf. 4048
Auto- og Motorcykelreserverdele

N. J. Ørsnes
Sølvsmed
Algade 67 Aalborg

I. S. Bruun
Off. Slagtehus
Aalborg

Heinrich Hansen
Blikkenslagermester
Sankelmarksgade 16 Aalborg

Aalborg Litografiske Anstalt No. 1
SKIPPER CLEMENTSCADE AALBORG

Thomas Pedersen
AALBORG Telf. 4049 THISTED Telf. 1033

Pii Bispensgade 6, Aalborg

Aug. Jørgensen & Troelsen
Civilingeniører & Entreprenører
Telf. 1216 . Kong Christians Alle 26 . Aalborg

M. THOMSEN STØTT & SØN
AALBORG

A/S S. P. Radio
Telf. 2212 Alba 10212 Aalborg

Madsen & Nielsen
Snedkermestre
Herluf Trollesgade 7
Telf. Alba. 10437 Aalborg

Aalborg Ostelager
B. Vang Jensen Algade 5

Jysk
Andels
Foderstofforretning

AKTIESELSKABET
AALBORG FODERSTOF-IMPORT

Aktieselskabet H. Haugaard
Aalborg

Gartnerernes Salgsforening

Aalborg

A. Hvillum
Brettevillesgade 14 Telf. 2645
Aalborg

Expres Shipping
Clarence - Chartering -
Forvarding
Aalborg - Denmark

Harald Olesen
Snedkermester
Nr. Trandersvej 31 Vejgaard
Telf. 6350

Niels Pedersen & Søn
Tømremestre
Nr. Trandersvej 67 Telf. 344
Aalborg

Johs. Andersen
Østergade 43 Tlf. 720
Aalborg

Gartner L. Schmidt
Søndervangsvej 14 Tlf. 8753
Aalborg

A. Dencker & Søn
Malermestre
Aalborg

Harald Niemann
Blomstergartneri
Tlf. 2763 Aalborg

L. K. Kristensen & Søn
Cykler - Radio & Cykledele en
gros
Danmarksgade 53 Tlf. 1910

N. Holst & Søns
Røgerier
Aalborg

I/S Nørresundby
Maskinsnedkeri
v. Brdr. Pedersen
Aalborg

H. I. Hansen
Vestergade 40 Tlf. 4221
Nørresundby

Salgs-Centralen
Brogade 6 Nørresundby
Tlf. 9529 Privat 8993

N. Odgaard & Søn
Cykler og Radio en gros
Tlf. 7501 - 7502 Aalborg

Nordjyllands Revisionskontor
Aktieselskab
Aalborg

Marcus Pedersen & Sønner
Telf. 342 Snedkermestre Aalborg

AALBORG SÆKKELAGER A/S
Rørdalsvej 46 Aalborg

Henry O. Pedersen
Tlf. 2245 Nørresundby Tlf. 9145

Aalborg Galvano-Industri

P. Andresen & Co.
Holger Henriksen
Orgel- & Pianofabrik
Langegade 10 Tlf. 2196

Anders H. Larsen
v. Joacim Larsen
Handelsgartner
Vejgaard Aalborg Tlf. 491

Thinggaards Turistbusser
Saxogade 4 - Aalborg

STENIUS CHRISTENSEN
Muremester og Entreprenør
Telf. 4458 Schleppegrellsgade 72 Aalborg

Ferd. Færch & Co.
AALBORG

Novejfa
NORDISK VEJMATERIALE FABRIK A/S
Aalborg

Henrik Ehlers Pølsefabrik
Aalborg

Elman Hansen & Enggaard
Telf. 6210 Møllevej 5 - Vejgaard Aalborg

Aage Christensen
Spedition - Befragtning AALBORG

Emil Sørensen's Eftf.
Elektroinstallation
Tlf. 175 Frederikshavn

P. Conradsen
Frederikshavn

A. Bjerrum Maskinfabrik A/S
Frederikshavn

A/M »Fladstrand«
Frederikshavn

O. S. Idskou
Frederikshavn

Hofmanns Hotel
Frederikshavn

H. F. Hassing
Alle Arter Forsikringer
Tlf. 178 Frederikshavn

Frederikshavn Fiskeauktion
Statsautoriseret
Niels Bjerregaard

Ejnar Høgsted I/S
Installatør
Frederikshavn

Havnegades Læderhandel
Axel Jørgensen
Tlf. 244 Frederikshavn

H. C. Kragkov
Frugt en gros
Telefon 1516 Frederikshavn

**Frederikshavn Jern- og
Staalforretning A/S**

 Foto
Frederikshavn

Aktieselskabet
Skagens Bank

Brdr. Nipper
Skibsbyggeri
Skagen

Frederikshavn og Omegns Sparekasse

FREDERIKSHAVN

»Gamma« Motorfabrik

Frederikshavn

Hotel Kong Frederik VII
v. K. H. Jensen
Sorø Tlf. 63

By og Landbosparekassen i
Frederikshavn

Elektra I/S
Frederikshavn

**Johs. Johansen's
Trælasthanvel A/S**
Frederikshavn

E. V. Dyhr
Frederikshavn

Andersen & Sørrig
Maskinfabrik
Skagen

**Chr. Christensens
Maskinfabrik**
v. Sv. Aa. Larsen & O. Ratje
Skagen

Sparekassen
for Skagen og Omegn

H. Nielsen & Søn
Vaadbinderi
Telf. 636 Skagen

A/S Taars Bank
Filial af Hjørring Discontobank

Enrico Tychsen
Ure - Brilller - Guld - Sølv
Tlf. Sindal 197

Andelsmejeriet
Sindal

Cementstøberiet
Sindal

Laur. C. Hahn
*Foderstoffer - Trælast -
Bygningsartikler*
Bindslev Frederikshavn
Tlf. 4 — 64 — 124 Tlf. 1247

Bech's Hønseri
Tlf. Bindslev 67

Nordre Mejeri
Bindslev

Bindslev Teglværk
Tlf. Bindslev 34

39 modstandsfolk om det tyske problem

En række modstandsfolk har udsendt en udtalelse angående det tyske problem. Udtalelsen vil senere, når den er underskrevet af flere, blive tilstillet regering og folketing. Det hedder i udtalelsen:

— Det er hverken med glæde eller begejstring, at vi har betragtet den udvikling i efterkrigsårene, der nu har stillet de vestlige demokratier overfor spørgsmålet om en vesttysk deltagelse i det fælles forsvar.

Begivenhederne under Danmarks besættelse er ikke glemt, og de sår, der blev tilføjet mange landsmænd, er ikke lægt, og mange vil aldrig blive det. De tegn på nynazisme, der har vist sig, og den kendsgerning, at tidligere nazister indtager fremtrædende stillinger — også i Vesttyskland — giver ligeledes anledning til bekymring.

Det skal dog slås fast, at frihedsbevægelsens kamp var rettet mod det nazistiske førerskab af det tyske folk, ja mod selve diktaturet som system. Det gjaldt frihedsbevægelsens kamp dengang, og det gælder de vestlige demokratiers forsvar idag.

På baggrund af den stadig eksisterende militære trusel mod de vestlige demokratier og ved sammenligning med udviklingen i Østtyskland, hvor man siden 1948 har opbygget en hær, der idag er fuldt moderne udrustet, forstår vi derfor nødvendigheden af at inddrage vesttyske styrker i Vestens forsvar. Stillet overfor denne nødvendighed må vi foretrække disse styrker underlagt NATOs kontrol, fremfor en isoleret vesttysk oprustning, som ingen kan forhindre.

Samtidig udtrykker vi ønsket om, at Danmarks regering og folketing vil medvirke til at fremme en vesttysk deltagelse også indenfor alle politiske, økonomiske og kulturelle områder, således at Vesttyskland må finde sin plads i det europæiske fællesskab, hvilket er en forudsæt-

ning for at forhindre en ny tysk militarisme.

Udtalelsen er underskrevet af følgende:

Karl Bjarnhof, Vibeke Malthe Bruun, Erling Foss, P. Markussen, Werner Gyberg, Arne Noe Nygård, Arthur Hansen, Anker Olesen, Poul Jarding, Børge Outze, Jacob Jacobsen, Abenrå, Waldemar Petersen, Slagelse, Frode Jakobsen, Anton Rask, Selde, Stig Jensen, Sigurd Schytz, Helsingør, Flemming Junker, Overgård, C. C. Scavenius, Klintholm, Niels Jørgensen, Erik Seidenfaden, Eigil Knuth, Arne Sejr, Halfdan Lefevre, Mogens Staffeldt, Jens Lillelund, Hans Edward Teglers, Børge Lindegård Olsen, Toldstrup, Århus, Ole Lippmann, Svend Truelsen, Soffy Topsøe, Ellen Andersen, Åge Johansen, Odense, Gudrun Fiil, Hvidsten, Duus Hansen, Otto Johansen, Knud Damgård, Poul og Kaj Mattisson.

Julehilsener fra K H

I lighed med tidligere år udsendte Kammeraternes Hjælpefond et større antal pakker til kammerater, hvor man skønnede at en julehilsen ville være velkommen og tiltrængt.

Fra Frederikssund til Tåstrup

Arent Filtenborg, Frederikssund, tidligere Vestre fængsel, Frøslevlejren, Neuengamme og Dachau, tiltræder fra 1. februar stillingen som realskolebestyrer for Tåstrup realskole. Det er en stor og velanskrevet skole.

Filtenborg har i 22 år været tilknyttet skolevæsenet i Frederikssund, de sidste år som viceskoleinspektør.

Holger Jensen, der er formand for Dachau-klubben, fylder 60 år den 10. februar.

4. MAJ-KOLLEGIET i Esbjerg har holdt julefest. De ca. 90 deltagere samledes om kaffebordene i den smukt pyntede sal.

På fotomontagen ser man den højtidelige optagelsesceremoni, hvor de nye kollegianere underskriver grundloven og lykønskes af kollegiebestyrelsens formand, landsretssagfører Rambusch.